

Verplichtende Wederkerigheid in een Abstracte Samenleving; een kleine sociologie van de solidariteit

Lezing NGSZ

2 mei 2013

Den Haag

Solidariteit

- Solidariteit bestaat bij de gratie van insluiting en uitsluiting en vraagt om wederkerigheid
- In een moderne samenleving is solidariteit abstract en staat ze onder druk van processen van schaalvergroting en individualisering
- Dit vraagt om een versterking van vertrouwen en wederkerigheid: verplichtende wederkerigheid in een activerende verzorgingsstaat

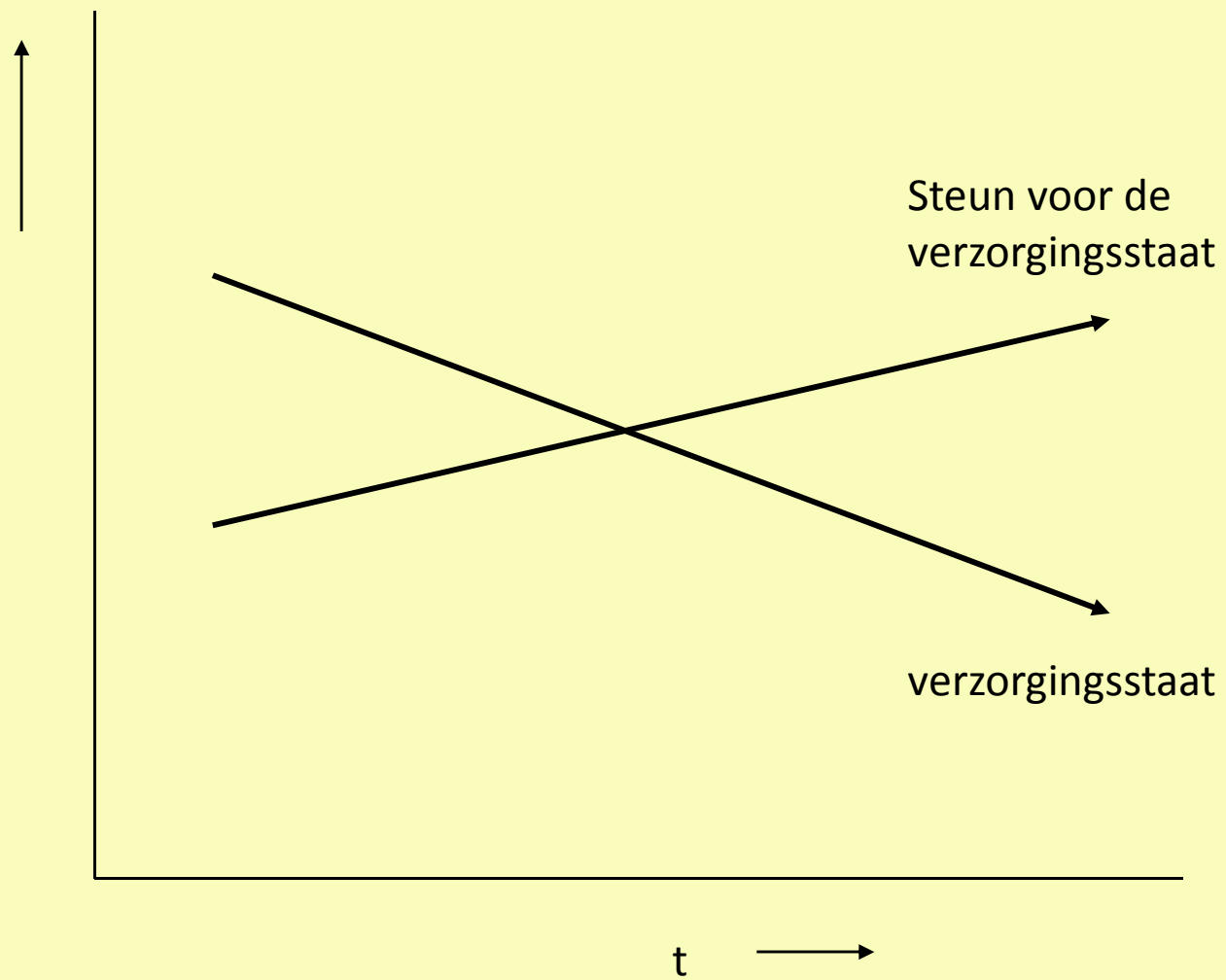
Activerende verzorgingsstaat

Paradigmawisseling van beschermend naar activerend:

- Mensen dragen zelf de verantwoordelijkheid voor hun leefomstandigheden en levensonderhoud.
- Deze verantwoordelijkheid strekt zich uit tot de sociale omgeving van de burger. Wanneer een individu niet zelfstandig of met hulp van zijn omgeving, kan voorzien in zijn levensonderhoud of wanneer maatschappelijke participatie wordt belemmerd, is ondersteuning vanuit de collectiviteit mogelijk.

Activerende verzorgingsstaat

- De collectieve ondersteuning dient zo te zijn ingericht dat het beroep erop zo gering mogelijk is en de ondersteuning zo kort mogelijk duurt.
- Daartoe worden 'remmen' ingebouwd in het systeem die de perverse werking van het systeem moeten verminderen.
- En daartoe zijn voorzieningen niet alleen gericht op ondersteuning, maar ook op preventie en herstel van de autonomie van individuele burgers.

Problemen van een activerende verzorgingsstaat

- Een complexere interventietheorie, vraagt om veel kennis
- Morele en uitvoeringstechnische spanning tussen meer individuele verantwoordelijkheid en betutteling
- Risico van afnemende legitimiteit omdat effectiviteit (die belangrijker wordt) onder druk staat